

PIK ZALOZENIA 1892.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

Виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,

в Києві
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, моні-ордери і інші треба доставляти на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1892.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association,
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу — "СВОБОДА" — Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXV. ДЖЕРСИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 19-го цвітня 1917. Ч. 45. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J. Thursday, April 19, 1917. No. 45.

ВЕЛИКИЙ НАСТУП АЛІАНТІВ НА ЗАХОДІ.

АВСТРІЯ ГОТОВА ДО ЗАКЛЮЧЕННЯ МИРА З РОСІЄЮ.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ВЕЛИКИЙ НАСТУП АЛІАНТІВ НА ЗАХОДІ.

ПАРІЖ, 16. цвітня. — Урядовий лист французького генерального штабу звучить:

«На боєвій фронті між Суассон а Рем наші війська по кількадесятим бомбардуванням розпочали нині рано наступ на німецькій становища на просторі 40 кілометрів. Здобув цілого фронту виявила ся розпушлива боротьба. Неприятель вступив до «боротьби силів» в артилерії. Але хоробрість наших військ перемогла «мір» неприятеля.»

«Між Суассон а Красей наші війська здобув становища першої німецької боєвої лінії. Далі на пошуку наші війська просуваю ся аж до каналу Есен. Неприятель потерпів тяжкі втрати.»

«Число Німців, вбитих в полон, вносить поперех 10.000. Крім того по-пала в наші руки також велика кількість весних матеріалів.»

ПАРІЖ, 16. цвітня. — Урядовий лист французького генерального штабу звучить:

«На боєвій фронті між Суассон а Рем наші війська по кількадесятим бомбардуванням розпочали нині рано наступ на німецькій становища на просторі 40 кілометрів. Здобув цілого фронту виявила ся розпушлива боротьба. Неприятель вступив до «боротьби силів» в артилерії. Але хоробрість наших військ перемогла «мір» неприятеля.»

«Між Суассон а Красей наші війська здобув становища першої німецької боєвої лінії. Далі на пошуку наші війська просуваю ся аж до каналу Есен. Неприятель потерпів тяжкі втрати.»

«Число Німців, вбитих в полон, вносить поперех 10.000. Крім того по-пала в наші руки також велика кількість весних матеріалів.»

ПОГОЛОСКИ ПРО МИР.

АВСТРІЯ БАНЖАЄ МИРА З РОСІЄЮ.

АМСТЕРДАМ, 16. цвітня. — З півурядової заяви виходить, що Австро-Угорщина банжає заключити мир з російським народом та що цьому не стоять в дорозі жадні переживки.

Півурядова заява звучить:

«Правительство австро-угорської держави одержало вістку про маніфест російського російського правительства з 11. IV. цвітня. З його змісту правительство переконало ся, що Росія не має наміру вступити над другими народами, позбавити їх національної діяльності ані силою здобувати земель, але противно, що Росія бажає миру на підставі права народу — самим рішенням про свою долю. Австро-угорське правительство стремить до такої самої цілі, яку був виявив австро-угорський міністер для заграничних сурад 31. марта, говорючи про воєнні цілі Австро-Угорщини з союзниками. Тому можна сказати, що між австро-угорським правительством та і провізирським російським правительством в однаковій мірі бажать бути обох сторін чесного миру, який миг би довести до розлучення між двома цими державами. Перебіваю, яке вказує Австро-Угорщині і її союзники в мирових пропозиціях вступити, а імено, що і права і домагання можуть бути сновені без шкоди для держави держав, нині по проголошеної маніфесту провізирського російського правительства не значно скрашує ся. Тільки в сєй спосіб представляємо світові, а і передім народом Росії, зовсім ясно, що Росія не має потреби довше боротися з своїм власним отбором і за свободу своїх народів, тому у виду згаданих цілей правительства союзних держав і провізирського російського правительства не було би рішуче тяжкою найти дорогу до взаємного порозуміння, тим більше, що австро-угорський народ, як і сам народ союзних держав намагає ся в будучині жити в мирі і приязні з російським народом, який є забезпечений і доволенний згодом внутрішніх і зовнішніх жадних устрій.»

Скандинавські держави є центром мирних змагань Німеччини за огляду на Росію.

Прияз російських соціалістів до Швейцарії.

СТОКГОЛЬМ, 14. цвітня. Недавні вісти про спільні наради німецьких і російських соціалістів в справі миру були передчасні, однак треба надати си, що такі наради в дуже короткі часи відбуваються.

Правдою є, що російські соціалісти одержали від Німеччини дозвіл на перездї з Швейцарії до Швейцарії. Товариство, яке тут прибуло в виступи, чисило 30 осіб, походячих з Росії. Через Німеччину їхало товариство в зазначеним возі. В сєй товаристві находили ся між иншими Николай Ленін і його товариці Зиновієв, які є членами центрального комітету партії і видавими партійної часописи в Женеві. В їх товаристві прибув також Міша Жакан, основатель соціалістичної партії на Кавказі, який поїхавши для сєй партії звісного провідника робітників, Чхеїдзе.

Після свого вступу в Стокгольм, австрійські Росії зайв, в який обходяться Англію, що вона старавь ся «знищити один із окупів російської революції, а імено політичну діяльність» не діючи до зводу тим особам, які є противниками війни, повернути до Росії.

Шведська часопись «Дарєс Нігстер» доносить, що Ленін має намір в протрузі 14. добу поїхувати з шведським народом до Стокгольму на чолі російських мирних делегатів. Іх цілю було прислухати загальний мир. Коли би однак показало ся, що західні держави, а передім Англія, відкинули мирові пропозиції, в такім случаю делегати будуть робити старання, щоб би довести до окремого миру між Росією а Німеччиною.

Н. Ленін находить ся разом зі своїми товаришами вже в дорозі до Петрограда.

Гічної боротьби проти реакційних сил, щоб забезпечити демократизоване російського життя та щоб промостити дорогу до загального миру без заборї і без воєнного відшколована на підставі свободного національного розвою всіх народів.

«Четверте: Конгрес визнає демократію, щоб попірвати провізирське правительство, яке довго воно заходить ся коло скріплення і поширення здобутків революції і як довго воно у заграничній політиці опіраєть ся змагано територіяльній здобутків.»

«П'яте: Конгрес визнає російську революційну демократію, щоб вона громадила ся коло ради робітників і жовірів та була готова всіми силами здавати кожне змагане товариства, коли би оно хотіло відступити ся змін контроль демократії або хотіло відкинути переведення в життя зроблених обітниць.»

Проект в справі виборів після до конституційних зборів.

ЛОНДОН, 17. цвітня. — З Петрограду доносить, що на конгресі ради робітників і жовірів, ухвасено в справі виборів, по слов до конституційних зборів отсі жадання:

«Конституційні збори мають відбути ся в Петрограді в якій революційній «об» на підставі загальної демократії.»

Армія має взяти участь в голосованні, як і проче цивільне населення, але активна армія має голосувати зокрема.

Жінки мають мати право голосовання на рівні з мушкетерами.

До управлені особи по-чаший від 20 року життя.

Рада робітників і жовірів та делегати мають контролювати вибори.

Конституційні збори мають установити 10-літній термін Росії і його основні закони.

По прийнятті державного устрою конституційні збори мають займатися розв'язанням питання аграрного (земельного) і установити закон щодо справи робітників, народів, організації місцевої самоуправи та п.

АНГЛІЦІ ПОЛОНИЛИ ВІД ПОЧАТКУ НАСТУПУ 14.000 НІМЦІВ.

ЛОНДОН, 16. цвітня. — Звіт англійської головної кастри доносить:

«Від початку наступу (то є від 9. цвітня) полонено 14.000 Німців. Воєнна добушка складаєть ся з 194 гармат і машинівих крісів.»

«З причини суворого року воєни операції державні.»

ПАРІЖ, 16. цвітня. — Урядовий лист французького генерального штабу звучить:

«На боєвій фронті між Суассон а Рем наші війська по кількадесятим бомбардуванням розпочали нині рано наступ на німецькій становища на просторі 40 кілометрів. Здобув цілого фронту виявила ся розпушлива боротьба. Неприятель вступив до «боротьби силів» в артилерії. Але хоробрість наших військ перемогла «мір» неприятеля.»

«Між Суассон а Красей наші війська здобув становища першої німецької боєвої лінії. Далі на пошуку наші війська просуваю ся аж до каналу Есен. Неприятель потерпів тяжкі втрати.»

«Число Німців, вбитих в полон, вносить поперех 10.000. Крім того по-пала в наші руки також велика кількість весних матеріалів.»

НІМЕЦЬКИЙ РАПОРТ.

БЕРЛІН, 16. цвітня. — Урядовий рапорт німецького генерального штабу звучить:

«Великий наступ французьких військ після 10-денного бомбардування розпочав ся. Завантаж боювання на 40-кілометровому фронті прибірає шораз більші розміри.»

НАДІЄВАННЯ НА ЗАКЛЮЧЕННЯ МИРА.

ПАРІЖ, 16. цвітня. — Урядовий лист французького генерального штабу звучить:

«На боєвій фронті між Суассон а Рем наші війська по кількадесятим бомбардуванням розпочали нині рано наступ на німецькій становища на просторі 40 кілометрів. Здобув цілого фронту виявила ся розпушлива боротьба. Неприятель вступив до «боротьби силів» в артилерії. Але хоробрість наших військ перемогла «мір» неприятеля.»

«Між Суассон а Красей наші війська здобув становища першої німецької боєвої лінії. Далі на пошуку наші війська просуваю ся аж до каналу Есен. Неприятель потерпів тяжкі втрати.»

«Число Німців, вбитих в полон, вносить поперех 10.000. Крім того по-пала в наші руки також велика кількість весних матеріалів.»

Канадські війська втратили поперех 7.000 людей.

ОТАВА, 16. цвітня. Після достовірних доносів з поля битви на західній фронті канадські війська втратили підчас наступу на місцевість Віви (на північ від Аррас) і в північних битвах 350 офіцерів і 7.000 жовірів. В битві брали участь 40.000 Канадійців.

ВЕЛИКА БИТВА ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ. — 2.100 ПОЛОНЕНИХ ФРАНЦУЗІВ.

БЕРЛІН, 17. цвітня. — Німецький рапорт звучить:

«На річку Есен відбуваєть ся найбільша битва в теперішній війні і взагалі найбільша в історії світа. Боротьба кипить, на боєвій фронті, починає від Оал аж до Шампани. Німецькі війська є свідомо жадні до перемоги, яку мають перед собою до сповнення.»

«Сильний наступ Французів, який мав на цілі переломане воєної лінії, не вдав ся. Неприятель потерпів величезні втрати. Поперех 2.100 полонених остали в руках наших військ.»

«Французам поведло ся вперше у нашу окупацію, там битва триває далі. В бою між ними треба надати сєй поних нападі неприятеля.»

Вечірній звіт звучить:

«Наступ французьких військ, який мав на цілі переломити боєву лінію, здержано. Неприятель потерпів тяжкі втрати і не відновлював нападу.»

«В Шампані через цілий день відбували ся запеклі бої.»

«На першому боєвій фронті положене не змінило ся.»

АЛІАНТИ ПОБОЮЮТЬ СЯ, ЩОБИ РОСІЯ НЕ ЗАКЛЮЧИЛА МИРА.

ВАШИНГТОН, 17. цвітня. — В політичних і військових кругах вважають положене, яке тепер панує в Росії, за некорисне за огляду на Злучені Держави і аліантів.

Революція взяла оборот, який ослабляє мілітарну силу Росії, а противно навіть, дає Німеччині спромугу всі свої сили кинути на західний фронт.

В тутешніх кругах викликала занепокоєніє вістка, що рада робітників і жовірів в Петрограді присвоїла собі деякі права, які повинні належати виключно до провізирського правительства. Се грозить знищенням наркості у війську і може спричинити цілковитий розклад в російській армії.

Вістка, що рада робітників і жовірів присвоїла собі навіть таке право, як усурвати генералів і командівів, як се мало місце в ген. Куропаткіном, була великою несподіванкою. Вправді провізирське російське правительство заявляло ся за дальшім веденням війни, однак резолюції, які містять ся в прокламції російського правительства, зовсім не відповівають воєнним цілям аліантів.

НІМЕЦЬКА ПОДАСТЬ НЕБАРОМ УСЛІВА МИРА.

КРИСТИНІЯ, 17. цвітня. — В дипломатичних кругах ходить чутка, що Німеччина вже в недалекий час предлоить нейтральним державам услівя миру.

В РОСІЇ

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗВУЧИТЬ:

«Перше: Провізирське правительство, яке установило після революції за огляду ради робітників і жовірів, представило у своїй прокламції програму. Конгрес признає, що ся програма містить в засаді жадання російської демократії і що провізирське правительство хотєть сповняти мірні обітниць.»

«Друге: Конгрес визнає вою революційну демократію в Росії, щоб вона громадила ся коло ради робітників і жовірів, які є центром організованих демократичних сил, які в злучі з цивільним населенням зв'язали ся в спромозі здобути всьмім зусиллям проти революції і скріпяти здобутки, досягнені революцією.»

«Третє: Конгрес признає konieczність постійної політичної контролю і konieczність свого впливу на провізирське правительство, щоб його зробили сильним до енер-

Генерал Куропаткін арештований.

ТАШКЕНТ, 16. цвітня. — На приказ ради жовірів арештовано генерала Алексея Куропаткіна, генерального губернатора Туркестану, його помічника, ген. Єврея і шефа його штабу, ген. Сивєра.

Крім тих арештовано також генерала Бузова, команданта сибірської бригади, і генерала Туомілеву, команданта місцевої бригади, що не думають його боронити.

Куропаткін вилетав до мінистра війни телеграму, в якій вказав на потребу розділення військових і цивільних властей. Також просив, щоб віддати йому команду над корпусом гренадерів на боєвій фронті.

ФРАНЦУЗИ ПОЛОНИЛИ 2.500 НІМЦІВ.

ПАРІЖ, 17. цвітня. — Французький урядовий звіт звучить:

«Помимо сьняного доуци за ситом наші війська продовжують боротьбу даліше. Кола Рем здобуто на просторі 15 кілометрів становища першої німецької лінії.»

«Протинала німецьких військ відбито. Число полонених Німців вносить поперех 2.500.»

«Німці стягнули для оборони своїх дальших становищ 19 дивізій резерви. Пів-

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПІД КОНТРОЛЕМ РАДИ РОБІТНИКІВ І ЖОВІРІВ.

ПЕТРОГРАД, 16. цвітня. — На конгресі ради-робітників і жовірів ухвалено нині односторонню резолюцію, в якій вказуєть ся на потребу удержання впливу і контролю російського провізирського правительства і вказуєть ся воє російській демократії, щоб вона громадила ся коло ради, якої єдиногою організації, котра є вміст здобути всім нині реакційним змаганям. Рішучоно визнаєть ся демократію, щоб вона попірала провізирське правительство, яке довго воно буде береть здобути революції і як довго воно не буде вести заборної політики.

ТУРЕЧЧИНА І БОЛГАРІЯ ЗІРВАЛИ ЗНОСИНИ ЗІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

ПІРХ, 17. цвітня. — З урядових жерел доносить, що Туреччина і Болгарія зірвали формально дипломатичні зносини зі Злученими Державами.

В МАЮ БУДЕ СКЛИКАНИЙ АВСТРИЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

АМСТЕРДАМ, 14. цвітня. — З Відня доносить, що в половині мая відбудеть ся засіданє австрійського парламенту.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

надходить: Найвисша пора, щоби кожний Українець і кожда Українка зголосили ся в комітеті своєї місцевости до праці підчас „УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 the Ukrainian newspaper
 Published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Club, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Established 1893.
 JOSEPH STETKIEWICZ, editor
 ANDREW BAWKA, manager
 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.
 SUBSCRIPTION: United States: 50 per year, \$3.00 per 6 months, \$1.75 per 3 months. Foreign: 60 per year, \$4.00 per 6 months, \$2.25 per 3 months. Single copy 3 cents.
 ШИРКАТА: 3 злотих: \$3.00 на рік; \$1.75 на 6 місяців; \$1.00 на 3 місяці. За кордон: 60 злотих: \$4.00 на рік; \$2.25 на 6 місяців; \$1.50 на 3 місяці.
 За новий щільний адрес платити по 5 центів.
 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.
 Всі пошти-ордери і чеки треба вказувати на адресу "Свобода".
 При всьому відношенні наклеювати дошукати номери або чис.
 Число телефонів 478 Jersey City.

В ОСТАННІ!

УКРАЇНЦІ!

Останню пригаду про "Український День" доводити ся нам оголосити. Пригадувати про народний обов'язок ніколи не зaborога. Тому не завадите звернути увагу на отой полдня.

БРАТЯ!

Субота 21. цвітня є таким важким днем для Українців в Америці, якого доси ми ще не мали. Сей день має вилазити нашу справу в організовану помічч для наших нещасних братів і сестер у старій країні. "Український День" має таюм виказати нашу національну злисту. Ми маємо того дня дати наглядний доказ, що німецьким жидом; що вісмію постійно один за другого; що ми є солідарні; що ми є люди; що вісмію постійно нужду, недолю і злиднів інших живих ще людей.

Коли ми справди такі люди, як другі, то мусимо поступати таєм, як поступають другі люди. Кождий з нас від вісмію "те-де-ей" у своїй місцевості. Кождий вийде, як того дня різли ся всі діом, всі ресторанні, всі учили, всі політи, всі стрітари, всі переходи — словом ролю ся ціле місто чим мібчию від колестерів. І всі ті колестери видержали на призначених їм становищах так, як видержув карний змір на своїх постерунку.

Тако само мусять поступати всі Українці. Інакше вони не будуть варти називати ся людьми і Українцями. Проз се нехай тільки кождий. Богато не треба про се говорити.

УКРАЇНЦІ!

На кого, як на кого, але на Вас звернені очі цілої суспільности. Ви один нічою бере участь в ділах людського митбсера. Бо хто має ніжніше чувство, як не жінщина? Хто більше заповність ся любовю до своїх дорогих, як не чуливе серце жінчота? хто готов більше до тухой, але щирої посвятти для своїх ближніх, як не жінщина-героїня?

СЕСТРИ!

Не потрібні Вам два рази казати. Ви самі знаєте, як повинно бути. Тому ми надіємо ся, що в суботу, 21. цвітня, виринуть сам цвіт українського жіноцтва з пушками Української Ради на "богату доллю". Нехай Вас не забравне нігде, де буювати чесні люди і нудні Ви масте доступ.

Не встаєте са! Не для себе Ви збираете, але для других, котрих Ви німе особисто і не знаєте. Ви зробите се з чисто людського обов'язку, як робили і роблять жінчини на цілім світі. І тому, українські жінки і Дівчата, підчас "Українського Дня" спішіть рздо до роботи. Ваша поміч є необхідна в теперішній тяжкій годині. Вас кличє не лише народний, але і загально людський обов'язок!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Усьому нашому загаלותо повинно лежати на серци, щобіи "Український День" випав як найкращіше. Хоч тепер восник час, хоч "судило ся нам останніим бути", то мимого свого мусимо сповнити наш святий обов'язок.

Як сталь гартується ся в огні, так наріа дає доназ своєї житевої сили тим, що дає собі раду серед тяжких відносин. Ми мусимо використати до най-дальших границь жертовнолюбність добросердечних і щирх людей. Не віднайдимо поміччюю, яку наставляють на нас свої і чужі підчас "Українського Дня", але радо прийім кожду жертву, призначену для нещасних і загублюючих наших земляк в старій країні.

УКРАЇНСЬКА РОДИНО!

День 21. цвітня є "Український День". Того дня кождий член української родини нехай сповнить свій обов'язок після-своєб найближшх сил. Почуте сповненого обов'язку принесне нам вдволене, а нашим рідним у старій країні принесне сподівану користь. Тому в останне нехай заговорити млич:

ВСІ ЯК ОДИН СТАВАЙМО НА СВОІХ ПОСТЕРУНКАХ В СУБОТУ, 21 ЦВІТНЯ.

ЄДИНІСТЬ І СОЛІДАРІСТІЯ В НАРОДНІЙ РОБОТІ.

(Надіслана стаття.)

Буває в хаті таке: Жінка трудяниця і робота, запопадливий робітник, працюючи цілими днями, порють ся в хаті до пізної ночи, встає до праці на досвітках, чаждать кождий цент — одним словом, рада би в хаті раї завести. А чоловік, аби лише вирвати ся з хати до салону, аби вирвати який призначений цент за партнерами прохити. Або навпаки: Чоловік трудяниця, запопадливий, а жінка аби лиш дещо захонати тай собі до ніятики... Буде-же то хосен з такої роботи для родини? Ні! Чому? Бо нема одної руки, нема одного габра, одного робота для спільної роботи — нема єдності.

Буває таке і в товаристві. Люди чисті, тверді, патріоти, рад би, щоб їх товариство було перше і не жадувати на се ні труду ні кошту. Зорганізували хоч аби аматорський кружок, справили гарну біаботку, та би, коли кілька членів не туді татують... Товариство хоче дати концерт, а кілька членників тому противлять ся. Товариство хоче відорвати яку штуку, а слабодуші кажуть, що то не оплатити ся. Товариство хоче розвинути ся, а кілька членників роблять змову і роблять виходу добрих людей. І буде-ж добро в таких товариствах? І чи та вся робота не піде на шкоду цілому товариству? Очевидно, що так. Чому? Бо нема в товаристві єдності, нема одної руки, нема розумної товаришської потріби і взаємної їх оборони, нема запалу до роботи, а не томісь є те, що наша пословиця називає: один до ліса, другий до біса. Іншими словами: нема єдності.

Трафити ся в товаристві чоловік розумний, палкий; видить, що в товаристві робити се не так, як треба. Він хотів би зробити для товариства добре і знає роботу. Кождий видить, що вона добра, коли — чи з зародки чи з дурноти — кождий лиш заломить руки тай ще підсьміється ся з той роботи. Чоловік хоче за товариство душу свою положити, а товариство мон того і не чує. Замість чим магати його, замість його підтримувати — з нього ще й гуляють. Се виходить, на тому казку про цапана, що для користі свого лає себе повисити, а компанія його висміяє.

І знов з такої роботи не буде ніякого хісна, бо нема розуміння того, що лиш всі разом можемо щось зробити, що лиш громадським чоловіком, що лиш спільністю в праці, солідарністю в роботі можемо до чогось доборотися, можемо щось зробити. Єдність і солідарність — се великі слова! Без них — як є висше наведених примірів бачимо — неможливо ніяка успішна робота ні в родині, ні в товаристві, ні в країні, ні в державі.

На жалі, в нас доси дуже мало розуміють інші люди ці слова, а особливо в наших місцевостях, Гери, Іва, а хоч і розуміють їх, вони не хочуть до них прикринити ся. Тимто і біда в нас, тимто і в розлад іде все робота, що нема єдності, нема солідарности. Коли хочемо йти вперед шляхом істеру до здійсненя наших ідеалів; до вибореня красної долі нашому народові, до вибореня самостійности рідній країні, то мусимо розпочати усю нашу роботу на фундаментах цих двох основних підвалин кождої-розумної і поважної роботи. Коли єдності і солідарности провини Аособисті ся між нами найбільше ствер в часі "Українського Дня". Памятаймо-ж на ці слова, а коли нас будуть кусити до лямань єдності і солідарности всякої о. Вані, Гриньки і проної інтвенціоналі, то ми даймо їм заслужену ними відпору. А особливо стверність до деяких одинок, подражену амбіцію або нехиті до роботи там, де ходить о добро загально народне, не заложити винкувати з серця, аби те не зашкодило народній справі. Лиш єдністю і солідарністю в роботі і в боротьбі можемо щось виборити, можемо щось придбати для свого народу.

Кому-ж доля того народу дорога, той найпам'ятає на ці два головні народні заповіді і най іде у боротьбу за нашу святу справу.

Андрій Лебак.

В любові, вєсо правда і вєсо фальш. Се одніока підвопись, в якій не можна сказати нісміяніти.

Опінія є королевим святим, бо гулюють є королевим друкари.

Всього два дни ділять нас від "Українського Дня"

Отжим пригадує се раз всім свідомим членам нашої суспільности, щоби в суботу, дня 21. цвітня, як один сталим в ряді робітників діла збирати жертв для потерпілих братів у старій країні.

Є обов'язком кождого свідомого Українця і Українки посвятити свої день і взяти чинну участь в сій так благородній праці. Ніхто не сьміє від неї відтягнути ся!

НАЙДАЛЬШЕ В ПРОТЯГІ ЧЕТВЕРГА І П'ЯТНИЦІ ОХОЧІ ДО ПРАЦІ ПОВИННІ ЗГОЛОСИТИ СЯ ДО КОМІТЕТУ В СВОІЙ МІСЦЕВОСТІ. ДЕ ОДЕРЖАТЬ ПУШКИ, ЛЕНТИ, ЛІСТИ ДО ЗБИРАННЯ ЖЕРТВ І ЛЕТУЧІ ЛІСТКИ. ЗВЕРТАЄТЬ СЯ УВАГУ МІСЦЕВИХ КОМІТЕТІВ, ЩОБИ СЕЇ ПРАЦІ НЕ ВІДКЛАДАЛИ АЖ НА СУБОТУ.

СПРАВІ "УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ"

ГЛЕСТОБЕУРИ, КОНИ.

Чи нам треба встидити ся?

Жо лиш відкажесть годні ділять нас від того дня, в котрим ми маємо сповнити свій обов'язок перед нашою Вітчизною і нашою рідною, а в нас все таку роботу ще дуже нову... Найгірше дасть ся відтягнути брак охоти для збирання жертв, хоч люди є багато. Не дай, Боже, щоб так всім було!

"Души ся мені поцупи від кількох знамих жерств. Як це піду тай збирати жерств, бо я маю роботу в домі?" А другий повідає: "Га! Дел, та то встид збирати жерств від людей, будуть ся всі сьміяти, тай ми таки не підемо!"

І чорт-ж ми маємо встидити ся? Чи того, що Америцянці спінять нам разо з момочку в нашіх метлах, чи того, що наша рідна земля біда, що з голоду і холоду умирає? Ні! Ми не повинні зважаюти на те, що ми маємо в тім дні своєї роботи, або встид наставляти ся на нашу ораву, як попередні забути на нашу роботу, на встид, на сваргу і на рідні неприємности, бо се тільки нас вистидє.

Пригадуємо ся тій справі. Так ми не перші, бо протраємо свою руку і просямо поміччч в Америцянці. Протий Пушкі, Лісти і Летучіи, покладаючи на віщо, аби лише як найбільше приобрати жерств, а чорт-ж ми встидити ся?

До праці, Українці і Українки! Нехай день 21. цвітня буде запам'ятований в історії американського Українця, бо в тім дні десяти мільйони Америцянців повинні зоблужи українську народність, що буде найбільшою славою Українця нашої землі, котри стваряли ся заперти Іма України перед пірні сьвітлом. Ми повинні бути горді, коли маємо щирх робітників на народній ниві, на чолі з Вєсєслав'яким о. Петром Почаїнським, котри те ріднішає нас, а встидляє, а встидляє цілі сьвітля, аби завдякути справу "Українського Дня", та лати змогу Америцянцям розголосити ся більше з українською історією. Честя їм за се!

Отож до праці, Українці і Українки! Нехай день 21. цвітня буде запам'ятований, бо се час добротий, як більше не буде часу такої нагоди, як власне в день 21. цвітня 1917 року.

Андрій Рукавнич.

МІЛІОНИ, ВСІ.

Відозва до місцевих Українців.

З огляду на те, що у нас в Мілвокі є малі гуртки Українці і брак між ними звязку, котри могли би розвинути ся з пушками на рогах злиди, то заложом товариства ім. Івана Франка, відліти 103 Українського Народного Фронту, відобудує ся єдиное "Українського Дня" в містїи 22. цвітня, в газ. при ул. Валюні і Патті, в сплавній школі с. Стефана.

На се свята запрохнуть ся всі Українці, Полєкї, Чехї і інші народи славіянські.

Братя! Чи знаєте, що восна зааруха трімаєтні в Вароні три роки, і що ті зааруха трімаєтні найближш збудуться купити, понизивши чомужку людей, котри понизили на полі бити, сьміє не змочити за це. Але те все вже не вернет ся! Зате ми, ако верді, мусимо ратувати ті літа, котри гинуть з біди і голоду в Італії, котри не знають, і не розуміють, що то жє вісмію, а встидляє: "Дуже, хабай!" А біла має сама нічого не має, бо чото новачки приє не забравді, то з лямом пустям.

Братя Українці! Чи ви своїм серцем не чуєте того ризика діти, як до нас за море залучити о помічч? Чи не знаєтє, брате, що там анінна ся Тіма ірїи діти і Іва діти, котри тоють та діти, бої, мєзїти, Чї-знаєтє, що нікто їх не поручує, як їм їти не поручаєтє?

Ми Українці утерємо в тім дні "Український День" в містїи 22. цвітня, а на цім сьвітї не повинні забувати аби одного Українця, аби одного широго Славіянина.

Делний порядок нашого "Українського Дня" є такаї: Сьвято отворити ся короткою промовою і покладити ся с. П. Папушко на передкавіла, котрих проговорує під "Українського Дня". Першим бесідником буде жєбров. Міста. Мілвокі, ч. Г.

ЗА КОМІТЕТ "УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ"

А. Ульмський, голова; Мик. Ськода, заст. голова; Михайло Недабко, заст. голова; Іван Димський, секр.; Ів. Мигула, заст. секр.; І. Статурський, заст. секр.; М. Баран, заст. секр.; В. Труш, заст. секр.; С. Миланович, касир; В. Дмитрієв, заст. касир; М. Сьвучула, заст. касир.

ЧИ ВАШ СУСІД СХОДИТЬ СЯ З ВАМИ? А КОЛИ СХОДИТЬ СЯ, ЧИ ВИ ГОВОРІТЕ З НИМ ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ? А КОЛИ ГОВОРІТЕ, ТО НАЙІТЬ, ЩО ВИ ВСЕ ЗНАЄТЕ ЗІ "СВОБОДИ"

"Свобода" коштує:

В сьвітї "Свобода" Очі і за гравату: Голосі і відповідно треба платити на адресу: "СВОБОДА", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

3 біжучої хвили.

В 12. числі "Народної Воли" помістив о. Ардан статтю під заг. о. Пошвиниши нас голос". Си стати має за підь оприлюдноту його "Історію Українського Дня". Не вважаємо за відповідує віддати си в довшу полеміку з видодами сєї статі; ми звернемо ту увагу лише на одну річ, яка видас дуже ярке свідєтво на спєроботі о. Ардана. В однім місци він пише так:

Стенографічний протокол конгресу з 19. лютого, з дня, в який ніби посли Гемлі мотивували свою резолюцію (резолюцію в справі "Кри Дня") і стривив ся з протєстом посла Гордона (з Клівленда), викладаючи, що аби протєстувати і шє резолюцію, вваля: "Шо хтєсь тут бреше... або о. Пошвиниши нас протєстувати, шє резолюція в справі Українського Дня була тоді на днівній порядку хтєсь з черги, шо нісєтє Гордон проти неї протєстувати і шє резолюцію, вваля: "Шо хтєсь тут бреше... або о. Пошвиниши нас протєстувати, шє резолюція конгресу, — єсно як сонєне."

Та чи правду пише о. Ардан? Щоб про се перевіривати, треба залучити до стенографічної протоколу конгресу. В сьім протоколі з дня 19. лютого с. р. Sixty fourth Congress, Second Session, том 51, с. 61. стр. 4020, єстє так:

Mr. Hamilton rose.
 The Speaker: For what purpose does the gentleman from New Jersey rise?
 Mr. Hamilton: To ask for the present consideration of Senate joint resolution 201, which has passed the Senate, a similar resolution having been unanimously reported to the House from the Committee on Foreign Affairs.
 Mr. Gordon. Mr. Speaker, I object.
 Mr. Hamilton: Does the gentleman object?
 Mr. Gordon: I do object.

По нашому буде се так:
 П. Гемля встав.
 Президент палати: В якій цілі встає джентельмен з Нью Джерзї?
 П. Гемля: Просити, щоб тепер взяти діл розвагу світану резолюцію сенату ч. 201, яку вже ухвалено в сенаті; подібну резолюцію відназла одностєсно комітє зарганічних справ до палати посвїт.
 П. Гордон: Панє президент, я протєстую.
 П. Гемля: Чи джентельмен дійсно протєстуеть?
 П. Гордон: Так, протєстую.

Дли зрозуміння річи треба додати, що резолюція сенату в справі "Українського Дня" мала відноз 201 та що єо резолюція — же ухвалено в сенаті — внесив с. Гемля на засіданє посвїт дня 19. лютого с. р.

Хто-ж тут-тенє бреше? Чи не сам о. Ардан?

Психолог Г. А. Діпре сказав, що коли брехні відноситься до приймає або до діл приписуваних особі, то той вона зветь ся перенємо, оверюючю депуціяціє, бреханим підорванєм фальшивим обпнєном або фальшивим свідєством. Коли хондє о перевіривати не випадку відноситься до брехні приписує той назву фальшивого свідєчєня або обману, фальшивої інформації і брехні.

"Канадський Русин" (ч. 15, а 11, о. м.) доповідь, що 4. цвітня б. р. тимчасово правительством Росії ухвалено гєральскоє мітрополїтє, графа А. Щєтінського.

Фальшиве смириність є найвчливішою з усіх брехань.

